

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10So/72/2015
Identifikačné číslo spisu:	6014201490
Dátum vydania rozhodnutia:	27.07.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Hatalová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:6014201490.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a z členov senátu JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a JUDr. Zuzany Ďurišovej, v právnej veci navrhovateľky J. R., rod. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom X., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa - ústredie, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 21. októbra 2014, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 26Sd/334/2014-26 zo dňa 16. júla 2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 26Sd/334/2014-26 zo dňa 16. júla 2015 potvrdzuje.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom podľa § 250q ods. 3 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „O.s.p.“) potvrdil rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 21. októbra 2014, ktorým bola podľa § 70 a § 71 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“), zamietnutá žiadosť navrhovateľky o invalidný dôchodok s odôvodnením, že podľa posudku posudkového lekára sociálneho poistenia, pobočky Rožňava nie je invalidná, lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že po preskúmaní rozhodnutia odporkyne i konania, ktoré mu predchádzalo vypočul účastníkov, oboznámil sa s obsahom administratívneho spisu, najmä so žiadosťou navrhovateľky o priznanie invalidného dôchodku, s lekárskymi správami posudkových lekárov pobočky i ústredia Sociálnej poisťovne, so zdravotnou dokumentáciou navrhovateľky, s ostatným obsahom spisu a dospel k presvedčeniu, že napadnuté rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonom.

Uviedol, že záver o poklese pracovnej schopnosti navrhovateľky prijali posudkoví lekári na podklade

potrebných odborných lekárskeho nálezov, ktoré zobrali do úvahy komplexne a bez rozporov. Ich posudkové stanoviská boli podrobne, vecne a logicky zdôvodnené v súlade s aktuálne zistenými a objektivizovanými zdravotnými ťažkosťami navrhovateľky, posudkovými a zákonnými kritériami a v rámci možností daných platnou právnou úpravou. Krajský súd nezistil žiadnu takú skutočnosť, ktorá by závery posudkových lekárov spochybnila, preto si ich osvojil a pri posudzovaní vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia z nich vychádzal.

S ohľadom na vyššie uvedené konštatoval, že správny orgán postupoval správne, keď za účelom rozhodnutia o žiadosti navrhovateľky o priznanie invalidného dôchodku posudzoval mieru poklesu jej schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, pretože platná právna úprava vznik invalidity podmieňuje poklesom pracovnej schopnosti poistenca pod zákonom stanovenú hranicu. Správne vychádzal z posudku posudkového lekára pobočky Sociálnej poisťovne, ktorý bol vo svojom obsahu potvrdený aj posudkovým lekárom ústredia, pretože oni sú podľa § 153 ods. 5 zákona o sociálnom poistení výlučnými kompetentnými subjektmi na posudzovanie zdravotného stavu poistencov pre účely ich prípadnej invalidizácie. Na základe objektívne zistených zdravotných ťažkostí navrhovateľky dospela odporkyňa k správne zaradila pod príslušnú položku v rámci prílohy č. 4 k zákonu o sociálnom poistení a priznaný pokles jej pracovnej schopnosti v hornej polovici možného percentuálneho rozpätia v súlade s posudkovými a zákonnými kritériami odôvodnila objektívne zistenou funkčnou poruchou. Správne nezohľadnila pridružené zdravotné ťažkosti navrhovateľky, pretože ani jedno z nich nedosahovalo taký stupeň závažnosti, ktorý by mal posudkový význam. Výsoký krvný tlak v uvedenom štádiu predpokladá 15-25 % pokles pracovnej schopnosti, objektívne zistená axonálna neuropatia dolných končatín je len incipientná, normálny psychiatrický nález navýšenie poklesu jej pracovnej schopnosti neodôvodňuje.

Mal za to, že na základe vyššie uvedeného aktuálneho stavu zdravotných ťažkostí navrhovateľky a ich vplyvu na jej pracovnú schopnosť odporkyňa správne konštatovala, že jej invalidita nevznikla, pretože jej pracovná schopnosť nepoklesla o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Z uvedeného správne vyvodila, že jej nevznikol nárok na invalidný dôchodok, pretože táto dávka dôchodkového poistenia sa odvíja od invalidity poistenca. Správne preto napadnutým rozhodnutím rozhodla, keď žiadosť navrhovateľky o priznanie invalidného dôchodku zamietla a krajský súd jej rozhodnutie ako vydané v súlade so zákonom potvrdil.

Proti rozsudku krajského súdu podala navrhovateľka včas odvolanie, v ktorom podrobne opísala svoj zlý zdravotný stav a k odvolaniu doložila aj lekárske správy.

Odporkyňa sa k podanému odvolaniu navrhovateľky vyjadrila tak, že rozsudok krajského súdu navrhla potvrdiť. Uviedla, že dôvody, ktoré uvádza navrhovateľka v odvolaní, nepovažuje za opodstatnené. Posúdenie dlhodobého nepriaznivého zdravotného stavu a jeho následkov na schopnosť fyzickej osoby vykonávať zárobkovú činnosť vyžaduje odborné lekárske znalosti. Vo veciach sociálneho poistenia je dokazovanie v tomto smere zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia, a to tak na účely správneho, ako aj súdneho konania.

Navrhovateľka v odvolacom konaní neuviedla žiadne také nové skutočnosti, ktoré by spochybňovali úplnosť, objektivitu a presvedčivosť posudkov posudkových lekárov sociálneho poistenia zadovážených v tomto konaní a ktoré by prijatý záver v posudkoch posudkových lekárov sociálneho poistenia spochybnil alebo vyvrátili. Pokiaľ navrhovateľka žiadala v odvolaní o ďalšie vyšetrenia, odporkyňa poukazuje na povinnosť preukázať skutočnosti rozhodujúce na nárok na invalidný dôchodok v rámci dokazovania, kedy je účastník konania povinný navrhnuť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Námietky uvádzané navrhovateľkou v odvolaní o neúplnom zistení jej zdravotného stavu preto považuje za nedôvodné.

Skutkové okolnosti týkajúce sa rozsahu zdravotného poškodenia navrhovateľky boli dostatočne ozrejmene príslušnými posudkovými lekármi sociálneho poistenia, sú z hľadiska skutkového úplné, dostatočne podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi, ako aj zdravotnou dokumentáciou, sú bez

nejasností a vnútorných rozporov a vo svojich záveroch sa zhodujú. Nebol preto daný dôvod na ďalšie dokazovanie. Odporkyňa uviedla, že navrhovateľka v konaní nepreukázala, že by jej zdravotný stav bol zhoršený v rozsahu odôvodňujúcom určenie vyššej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, preto jej nárok na invalidný dôchodok nevznikol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 O.s.p., napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo preskúmal a jednomyselne dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky nemožno vyhovieť.

Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 250ja ods. 2 O.s.p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (www.nsud.sk <.). Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 27. júla 2016 (§156 ods. 1 a 3 O.s.p.).

Podľa § 70 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, poistenec má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nespĺňa podmienky nároku na starobný dôchodok alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

Podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, poistenec je invalidný, ak pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Podľa § 71 ods. 3 prvej vety zákona o sociálnom poistení, pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby.

Podľa § 71 ods. 6 zákona o sociálnom poistení, miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí.

Mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o 10 %, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť (§ 71 ods. 8 zákona o sociálnom poistení).

Predmetom súdneho konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne o zamietnutí žiadosti navrhovateľky o priznanie invalidného dôchodku.

Z dávkového spisu odporkyne vyplýva, že navrhovateľka požiadala dňa 25. septembra 2014 o priznanie invalidného dôchodku. Za účelom rozhodnutia o nej posudzoval jej zdravotný stav posudkový lekár pobočky Sociálnej poisťovne so sídlom v Rožňave. Za rozhodujúce zdravotné postihnutie navrhovateľky označil bolesti chrbta pri degeneratívnych zmenách a osteoporóze, zaradené pod kapitolu XV - Choroby podporného a pohybového aparátu, oddiel E, položka 3, písm. b) prílohy č. 4 zákona o sociálnom poistení. Podľa posudkového lekára zdravotnému stavu navrhovateľky zodpovedala v čase posudzovania miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 30 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Pridružené ochorenia a to neurotickú depresívnu poruchu a esenciálnu hypertenziu nepovažoval za posudkovo významné. Žiadosť navrhovateľky bola z tohto dôvodu zamietnutá preskúmaným rozhodnutím odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 21.10.2014.

V rámci konania o opravnom prostriedku navrhovateľky proti predmetnému rozhodnutiu odporkyne bol zdravotný stav navrhovateľky opätovne posúdený posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočka Rožňava dňa 08.01.2015, a následne dňa 11.02.2015 posudkovým lekárom Sociálnej poisťovne - ústredie, vysunuté pracovisko v Prešove. Posudkoví lekári po zhodnotení obsahu opravného prostriedku nezistili dôvody na zmenu posudku; mieru poklesu schopnosti vykonávať

zárobkovú činnosť opakovane určili na 30 % za rozhodujúce zdravotné postihnutie podľa kapitoly XV, oddiel E, položka 3 písm. b) prílohy č. 4 zákona o sociálnom poistení.

Pretože súd nemôže sám posudzovať odborné otázky medicínskeho charakteru, ktoré sú podkladom pre stanovenie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť pre účely invalidity, musí rovnako ako odporkyňa vychádzať z lekárskeho posudku, kde posudzuje presvedčivosť ich záverov s prihliadnutím na všetky okolnosti, najmä aj s prihliadnutím na námietky žiadateľa o invalidný dôchodok. O objektívnosti, odbornej úrovni a úplnosti záverov posudkov posudkových orgánov, ktoré boli v zásade zhodné, odvolací súd nemal dôvod pochybovať. Odvolací súd má za to, že posudkoví lekári sa v dostatočnom rozsahu vyrovnali so všetkými skutočnosťami, ktoré boli podkladom pre jeho rozhodnutie, z obsahu posudku je zrejmá ich úvaha, na základe ktorej dospeli k určení rozhodujúceho zdravotného postihnutia a k nemu prislúchajúcej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Pretože navrhovateľka v odvolaní neuviedla nič nové, s čím by sa posudkoví lekári sociálneho poistenia nebolí zaoberali a nepredložila v odvolacom konaní žiaden dôkaz, ktorý by tento záver spochybňoval, alebo ktorý by nasvedčoval inému rozsahu zdravotného poškodenia, ako bol ustálený, nebol dôvod spochybníť závery lekárskeho vyšetrenia, ani dôvod na ďalšie posudzovanie zdravotného stavu.

Zo samotnej podstaty preskúmacieho súdneho konania, ktoré smeruje k prieskumu správneho konania vyplýva, že administratívny spis je obrazom a výsledkom správneho konania, pretože dokladá jeho priebeh a skutkový stav, ktorý tu bol v dobe rozhodovania správneho orgánu. Zásadne pritom platí, že skutkové dôvody, o ktoré sa opiera správne rozhodnutie, musia byť podložené obsahom administratívneho spisu - v opačnom prípade by bolo správne rozhodnutie, ktoré vzišlo za takéhoto konania nepreskúmateľným pre nedostatok dôvodov. Ďalšie zisťovanie skutkového stavu veci až v konaní pred súdom nie je vylúčené (§ 250i ods. 1 O.s.p.), pretože súd môže vykonať dôkazy nevyhnutné na preskúmanie napadnutého rozhodnutia.

Prvostupňový súd vykonal dokazovanie výsluchom odporkyne, posudkami posudkového lekára Sociálnej poisťovne pobočka Rožňava a posudkom posudkového lekára Sociálnej poisťovne ústredie, pracovisko Prešov. Z postupu krajského súdu je zrejmé, že počas preskúmavania rozhodnutia správneho orgánu na krajskom súde bolo vykonané dostatočné dokazovanie, krajský súd sa námietkami navrhovateľky dôsledne zaoberal, dôsledne skúmal, či závery podaných posudkov majú podklad v lekárskeho nálezoch a vyšetreniach všetkých zdravotných problémov, ktoré navrhovateľka udávala.

Na základe výsledkov vykonaného dokazovania, podľa názoru odvolacieho súdu, krajský súd dôvodne považoval rozhodnutie odporkyne za správne a odvolaniu navrhovateľky nevyhovelo. O zákonnosti takéhoto postupu nemal pochybnosti ani Najvyšší súd Slovenskej republiky a preto jeho rozsudok ako vecne správny podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

Žiada sa však poznamenať, že preskúmané rozhodnutie o zamietnutí žiadosti navrhovateľky o invalidný dôchodok nevyklučuje možnosť navrhovateľky opätovne požiadať o priznanie invalidného dôchodku a o nové preskúmanie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, ak by v budúcnosti došlo k významnému zhoršeniu jej zdravotného stavu, čo by preukazovali nové lekárske správy.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo navrhovateľka v odvolacom konaní nebola úspešná a odporkyni náhrada trov nepatrí zo zákona.

S poukazom na ustanovenie § 492 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok postupoval odvolací súd v konaní podľa predpisov účinných do 30.06.2016 (zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.